

NP de dos *Bonissimo* en document de Terrassa a. 992 (BABL VII, 393), *Bonessemo* de St. Cugat (Mas, *Notes Hi.* IV, 62-82); *Bonus* era ja NP pagà (*ThLL* II, 1297); cf. *Bellissima* f., a. 1084 (Mas x, 164) i art. *Benisme* (més aviat que arabisme).

Q) *Bonaarribada* te. St. Lluís, Menorca.

R) *Bona-sort* erm. te. Llinars Vall. (se n'havia dit *Bona conjuncta*, segons Esteve Albert i Corp; Font de B-Sort, te. St. Martí d'Albars.

S) *Bonavida*, va com a supl. de *Vidabona*.

T) En aparença s'ha de posar ací el nom de *Bonalba* te. Mutxamel (xxxvi, 103.17), pensant en un nom com *Bonmatí*; però com que *alba* (terme més literari que rústic) combinat amb *Bona* no s'explica gaire en toponímia i menys com a NP (és cas diferent de *Bonmatí*), és més natural recordar-se dels nombrosos *Penalba*, *Roca-blanca*, *Montalb*, *-aub* i semblants, pensant que els moros en feien *Benalba*, on l'etim. pop. *bona alba* era imminent, posarem aquest nom amb el sentit de 'penya blanca' dins la nombrosa sèrie dels mossarabismes en *Bena* < PINNA, col·leccionats en el vol. I, 257-9, 207 etc.

U) En plural «pastures de *Bones ores*» a. 1299 vora el gran estany de La Bullosa (origens del riu Tet), citat per Ponsich (*Top.*, 140): evidentment BONAS AU-²⁵ RAS 'aires bons', 'oreig sanítos'.

¹ No sé si és el mateix un lloc que tinc anotat a Callosa (xxxiv, 184.4) en les formes *Onàire*, *Onàer* i *Unàire* (Cavanilles II, 236 = 301.9 i 16f.): *fuelle de Onàer*. Si fossin antigues invitarien a pensar en un arabisme, tal com els NPP *Unàir*, *Unàiber*, *Unàiz*, i sobretot els tan freqüents *Umàir*, *-màira*, (tots GGAlg, i en part Hess). La variant *Onàer* suggeriria la possibilitat que un *Bonàer* mossàrab hagi estat alterar pels moriscos sota la influència d'a-³⁵ queixos NPP àrabs.

BONA, BON-

En una sèrie de noms més o menys suspectes d'arabisme. Barranc de *Bona* (pron. *bóna*) te. Sallent (Xàtiva) (xxxii, 49.11). S'ha suposat (i tanmateix pot ser?) que hi havia un homònim en l'antic te. de Gandia; ¹ aquests provenen certament d'ar. *būna* 'construccions, edificis'.² Del mateix, o de diverses formes de la mateixa arrel,³ deuen venir altres noms propis d'aquesta sèrie; i dono per segur que també el nom de la important ciutat algeriana de *Bonne*. Bancal de *la Bonya* te. Rugat (xxxii, 155.15) on es podria tractar de la forma *būnna* (nota 3) o de *bunīān* (RMA 360.11).

Bonell pda d'Agres (xxxiv, 38.18) pot ser format amb la terminació del superlatiu emfàtic *Buna él-LāB* (passant per *bunēlle*) 'la notable bastida'. Seran altres formes de l'evolució d'aquest ètimon: *Bonella*, lloc que devia ser cap al Sud de Vfr. del Penedès, car va citat junt amb Viladellops en un doc. de 991 (MiretS, *TemplH* 32); «sèquia de la *Bunilla*» te. Alginet (xxx, 185.20) de la qual sembla inseparable *Bonillo*, hort a ⁶⁰

l'eixida OSO. del mateix poble (187.12, pron. respectivament *bunīla*, *bonīlo*). I, encara que en un altre hort d'Alginet hem de pensar en el NP cat. *Bonet*: *l'òr de bunét* (185.15), aquesta *u fóra* inexplicable si no fos influenciat per *Bunilla*, *-illo* o bé simple renovació d'aquest nom mateix.

Crida l'atenció que la forma *Bono* només la trobem en terres arabitzades; i pron. *bóno* en Mas de *Bono* te. Portell (xxviii, 64.25); més general, *bóno*: Maset de *Bono* te. Sorita, Mas d'en *Bono* te. Catí, Barranquet de *Bono* te. Pobla de Vallbona ('09 × '35). Racó de *Bono* te. Catadau (xxvii, 186.9; xxviii, 102.24; xxx, 104.3, 168.16). A Mall.: *Son Bono* te. Lluçmajor (xli, Masc. 34D5, ja en el m. Despuig); segons *AlcM* és cognom només doc. en set pobles valencians [no cal dir que li lleva origen italià! car l'àrab i el mossàrab són tabú]; el *BDLC* II, 271 només «cogn. valencià i sobrenom mallorquí». Però el pare legítim d'aquests bords també serà l'àrab.

En fi trobem un antic NP moro, en un doc. de l'Horta de Val., a Quart, a. 1257, una donació de cases que havien estat de *Abinbona* (MtzFdo., *Doc. Val. ACA* I, núm. 14). Aquí la combinació amb *Abin-* revela inequívocament un NP, i dóna bon fonament a una etim., no romànica, purament àrabiga. Certament el plural d'això hauria estat *Beni-*; i així hauríem pogut pensar que el NL mallorquí que, entre altres formes apareix en la de *Binibona*, venia d'això mateix, si no fos que les altres variants *Binimala*, *Mirabona* etc., i les altres raons que donem en l'article *Mirabona* del vol. I, 206-7, proven que en aquest hi ha un mossarabisme provinent de PINNA MALA (→ -BONA).

Acabem prevenint contra una extensió excessiva d'aquestes sospites d'arabisme. Un nom com la *Font del Bonico* te. Alfarb (xxx, 173.16), o malnom mall. (a Porreres xli, 68.8) vénen realment del NP cat. (o moss.) deriv. de *bo*: En *Buniko* no sols bastants noms com veiem *Cal Bonic* a pobles de l'alt Berguedà i Cardener, sinó també *Boniquet* i *-queta* a tres punts de ⁴⁰ l'alta Cerdanya i l'alt Pallars.

Si hem de posar en l'una o en l'altra filiació un antic NL mall. *Benibonax* (o *-naix*) després substituït per *Castell-d-Amós* (viu el 1238 i ja antiquant-se el 1690, *BSAL* VII, 138a), és prudent deixar-ho en suspens; car no són inconcebibles explicacions aràbigues —difícilment a base de l'arrel *bny* 'construir' (*bunāyya* en *RMa*), o més aviat amb (A)*bu-* (cf. *Bu-nāššām*, *Bu-na'ga*, *Nāsi* GGAlg 79, 294); però també, i més fàcilment, podríem suposar mossarabisme, de PINNA BON-AER ('*Bonaire*'), pluralitzat.

¹ Chabàs: «Alhoyr: don. de Gandia; parece que se llamaba también alquería de *Bona*, pero la fraseología del texto (p. 416) puede también significar una alquería llamada *Alhuoyr* en te. de *Bona*». — ² *RMa* 360.8f) al costat de *binā* «edificium» posa *bunā* junt amb '*abniya* i altres formes de plural. Dozy (*Suppl.* I, 119) diu que '*abniya* és la forma més freqüent del pl. però cita la frase «*mu'assas al-šawā'id al-būnā*» «basé ou établi sur des principes, sur des bases, solides», comprovant així que es tracta d'un